

13. VAAZ, İLAHİ LİTÜRJİ'NİN YORUMLANMASI

Başepiskopumuz (13)

(26.12.2021).

Noel'de, Beytlehem'in çobanları ve Doğu'nun yıldızbilimcileriyle birlikte, "Yeni doğmuş Krala" tapınmak için Kutsal Mağaraya koşarız. Hayvanların yemliğine yerleştirilmeye tenezzül eden İsa'nın büyük alçakgönüllülüğüne hayran kalıyoruz. Ancak Mağaranın yoksulluğu, elçi Pavlus'un İbranilere Mektubu'nda bize açıkladığı gibi, Rabbimiz İsa Mesih'in diğerlerinin yanı sıra "Kralların Kralı" ve ebedi şanlı Başkâhin olduğu gerçeğini aklımızdan silmez: "Mesih de başkâhin olmak üzere kendi kendini yüceltmedi. Ama kendisine, «Sen benim Oğlumsun, bugün ben sana Baba oldum» diyen Tanrı O'nu yüceltti. (5: 5) Böylece Tanrı tarafından Başkâhin ilan edildi"(5:9-10). Bunu, Noel'in İlahi Liturjisi'nde, Kutsal İncil'in Girişinde Gelen İlahi'yi söylediğimiz zaman da duyarız: RAB ant içti, kararından dönmez: "Melkisedek düzeni uyarınca Sonsuza dek kâhinsin sen!" dedi (Mezm.109 [110], 3-4). O zamandan beri Rabbimiz İsa Mesih, kraliyet (bkz. Yuhanna 18:37) ve peygamberlik makamıyla birlikte Başkâhinlik makamını da icra eder - bundan dolayı bazı ikonalarda Episkoposların resmi giysileri ile resmedilir. Böylece en üstün Başrahip, Harun'un haleflerinin rahipliğini ortadan kaldırır ve yeni rahipliği başlatır (bkz. İbr. 8:7 ve devamı).

Ezelî-Ebedî Başkâhin olarak İsa, Kendisi aracılığıyla Tanrı'ya yaklaşanları sonsuza dek kurtarır." (İbr. 7:25) Elçi Pavlus daha harika bir şey açıklar: "İsa göklerden daha yücelere çıkarıldı" (İbr. 7:26) ve Baba Tanrı'nın büyüklüğünün sağında oturur." Başkâhin olarak ilk ve son kez kendini herkes için kurban olarak sundu." (İbr. 7:27). Bir İnsan olarak değil, Tanrı olduğu için Kutsallar Kutsalı'nda ve gerçek göksel Tanrı'nın Konutu'nda hizmet eder. Bu göksel tapınmanın örneği, rahipler tarafından yeryüzünde sunulan tapınmadır (İbr. 8: 5).

İsa, Son Akşam Yemeği'nde Kutsal Efkaristiya Ayini'ni Elçilerine emanet ederken, onlara aynı şeyi kendilerinin de halefleri olan Episkoposlar'ın da yapmalarını emretti. Kilisenin Kutsal Geleneğinden, Rab'bin Yakup'u (Tanrı-kardeşi olarak bilinir) Kudüs'ün ilk Episkoposu olarak atadığını biliyoruz. Tanrının kardeşi Yakup'un On İki Elçi'ye grubuna ait olmamasına rağmen herkesin saygısını kazanmış olması dikkat çekicidir. Yeni Ahit'te Tanrı-kardeşi Yakup'tan bir mektup bulunur. Ayrıca Kudüs Kilisesi'nde icra edilmek üzere yazılan ilk ve en eski ilahi Liturji metni, adını Kilise'nin İsa'nın doğumunun (25.12) bir sonraki Pazar günü andığımız Tanrı-kardeşi Aziz Yakup'tan alır.

Böylece, Kutsal Elçilerin çalışmaları, bir çok Rahipler ve Diyakozlarca desteklenen halefleri Episkoposlar tarafından sürdürüldü ve bu güne kadar devam ediyor. Görevleri Ekümenik Konseylerin kararlarıyla öyle belirlenmiştir ki her şey uygun şekilde icra edilsin. Antakyalı Aziz Ignatius şöyle yazıyor: "Yalnızca Yerel Kilise Episkoposu veya Episkopos'un atadığı kişi tarafından icra edilen Kutsal Efkariya geçerli kabul edilir [elbette]." (Kilise Babaların Eserleri- Apostoliki Diakonia Yayınları, Atina 1955, 2. bölüm, 281.sayfa).

Antakya'lı Aziz Ignatius, İlahi Liturji sırasında Episkoposun "Mesih'in yerine bir öncü olarak" ruhbanların ise "elçilerin meclisi yerine" olduklarını yazar. İlahi Liturji, şimdi Mesih ve On İki Elçi (Episkopos ve Kilise ruhbanları) ile birlikte tüm imanlıların yer aldığı Son Akşam Yemeği'nin kendisidir. İsa Mesih adına bir inançla siz imanlılar birer birer toplanırsınız - der Aziz Ignatius - ve konsantrasyonunuzu bozmadan Episkopos ve Kilise rahiplere itaat eder, kutsanmış ekmeği alırsınız (B 2: 268). Mesih'in Kilise ile olduğu gibi, inananlar da Episkopos ile birdir (bkz. 2: 2: 265). Ve Aziz Altın Ağızlı Yuhanna şunu ekler: "Episkopos bize göksel nimetleri indirir ve dualarımızı Tanrı'ya ulaştırır." (PG 56: 131).

İnananlar, özellikle İlahi Litürji esnasında, görevlilerin - Episkoposlar, Rahipler, Diyakozlar - hizmetlerinde karşılaştıkları tehlikeleri hissederler ve onlar için Tanrı'ya dua ederler.

Diyakos şunları diler: "Başepiskoposumuz (isim), saygıdeğer rûhânîler (yani ruhban sınıfı), Mesih'in diyakosları (yani Diyakoslar), bütün ruhban sınıfı (yani, mabedde hizmetlerini sunan alt sınıf tüm Ruhban sınıfı) ve halk için Rab'be yalvaralım. Kilise cemaati, Diyakoz'un sıcak bir "Ya Rab, merhamet eyle" ile karşılık verir. Yani, **Rabbim, Peder episkoposumuza, rahiplerimize, Diyakozlarına ve hepimize merhamet eyle.**

Kilisenin manevi liderleri için yaptığı bu duanın muazzam bir gücü vardır. Kral Hirodes tarafından öldürtmek amacıyla hapsedilen elçi Petrus'un kurtuluşu için Kudüs müminlerinin duasının etkisini hatırlayalım. Dört muhafızdan oluşan dört grup, Elçi Petrus'u zindanda arka arkaya koruyordu. İki zincirle bağlıydı. Ve aniden Rab'bin bir meleği onu prangalarından kurtarır, hiçbir muhafız bir şey fark etmeden tüm kapıları açar ve Elçi Petrus, Kilise cemaatinin onun için dua ettiği yerde özgürce ortaya çıkar. Hristiyanların gizli güçlü silahı: Dua! Elçilerin İşleri bize şunu açıklar: "Petrus zindandayken, kilise onun için durmadan Tanrı'ya dua etti" (bkz. Elçilerin İşleri 12:17).

